

**Posudek školitele na diplomovou práci Zuzany Lamperové
VZNIK, VYVOJ A PODSTATA BABKY GUIGNOL VO FRANCUZSKOM
DIVADLE A JEJ SUCASNE SPRACOVANIE**

Studie Zuzany Lamperové patří k onomu nepřilíš častému typu diplomových prací vznikajících u příležitosti konkrétního historického výročí. V tomto případě jde o dvě stě let lyonského Guignola, populární lidové loutky i významného celospolečenského fenoménu. (Pokud jsou mé informace správné, jedná se zároveň o vůbec první diplomovou práci věnovanou problematice loutkového divadla a obhajovanou na Ústavu románských studií.)

Své velmi zajímavé literárněhistorické analýzy studentka řadí důsledně chronologicky. První kapitola je věnována okolnostem vzniku a následnému vývoji tohoto specifického typu maňáska. Guignol se rodí kolem roku 1808 v prostředí lyonských řemeslníků a dělníků, jejichž nářečí, svérázné názory, materiální zájmy i způsob života více méně přebírá, jen je umocňuje a dotahuje do všech absurdně komických důsledků.

K tomu, že se z původně ústně šířených a volně improvizovaných skečů staly skutečné divadelní hry s pevným scénářem, paradoxně přispěla cenzurní opatření zavedená Napoleonem III. a vyžadující složité státní schvalování předem odevzdávaných písemných verzí veškerých veřejně uváděných představení. Postupem času se mění i charakter publika, neboť lidové vrstvy po roce 1870 nahrazuje trochu jiné zábavy chtivá buržoazie. Ve století dvacátém se zase postupně vytrácejí dospělí diváci a Guignol se stává doménou dětí a turistů bažících po regionálním folklóru.

Ve druhé kapitole Zuzana Lamperová rozebírá nejrůznější typy tradičních her, jejich jazyk, nejčastěji zobrazované zápletky, zdroje komična a charakteristiky jednotlivých loutek. Tento historický přehled je pak srovnáván se současnou tvorbou, ať už se tato výhradně zaměřuje na obvyklé dětské publikum (divadelní spolky v Paříži, Bordeaux, Veigne), nebo se snaží i o poněkud „dospělejší“ verze maňáskových představení (lyonské soubory se svými satirickými komentáři aktuálního politického a společenského dění).

Podle mého názoru nejpřínosnější částí diplomové práce je ta část třetí kapitoly, v níž autorka prostřednictvím rozboru čtyř divadelních her přináší cenné informace o méně obvyklých podobách současného Guignola. Tradičního četníka v roli nesympatického strážce zákona nahradili současní politici (tvorba Guy Baldeta), obvyklým scénám s Guignolovou palicí¹ byl dodán existenciálně-absurdní rozměr (Louis Calaferte), některé hry útočí na vyprázdňenost jazyka či na všeobecné

¹ V této souvislosti by možná stálo za to poznamenat, že principu zatloukání nepřátel do země palicí drženou svérázným maňáskem úspěšně využilo i české Divadlo Járy Cimrmana ve své hře *Blaník*. Jeden z rytířů, který nese nesporně guignolovsko-kašpárkovské rysy, tímto brutálně komickým způsobem trestá pozitivistického učitele Poustku (vzdorně odmítajícího uvěřit pravdivosti blanické legendy) a svůj čin doprovází lidovým projevem i tradičním oslovením (rádoby) dětského publika: „Protože nepřestával hubou mlátit, musel jsem jeho proslov zkrátit. Sbohem, děti, že to bylo hezké? Kam se hrabou Lojzovy *Staré pověsti české!*“

poklonkování moderním modlám (Philip Ségura a Philippe Pasquini) a samotný hlavní hrdina, dříve chudý tkadlec pronásledovaný všudypřítomnou smůlou, dnes získal podobu vyzývavě „hláškujícího“ rappera (Peirre-Alain Rolle) vysmívajícího se všem autoritám.

Poslední dvě kapitoly studie přinášejí stručný přehled dalších postaviček, které v jednotlivých evropských zemích hrají obdobnou roli jako francouzský Guignol, a názory současných loutkoherců na tuto dvousetletou lyonskou legendu.

Diplomová práce Zuzany Lamperové je výsledkem dlouhodobého a velmi pečlivě vedeného výzkumu. Studentka se několikrát vypravila do Lyonu, kontaktovala celkem 182 frankofonních loutkohereckých společností a přečetla stovky stránek divadelních her i odborných komentářů.

Výsledná studie tak představuje skutečně reprezentativní přehled vzniku, vývoje i současné podoby lyonského hrdiny. Allenovským slovníkem bychom ji mohli s trochou nadsázky nazvat *Všechno, co jste kdy chtěli vědět o Guignolovi (ale báli jste se zeptat)*. K tomu, aby se z ní stala skutečná publikovaná monografie, chybí snad jen soubor fotografií či ilustrací jednotlivých maňáskových představení.

Jazykovou a stylistickou úroveň práce sice mohu posoudit jen částečně (nemám dostatečně aktivní znalost slovenštiny, abych odhalila případné chyby), nicméně předložený text považuji za velmi jasný, přehledný a doslova nabitý faktografickými informacemi.

Vzhledem k tomu, že v českém prostředí neexistuje žádná obdobná studie věnovaná Guignolově postavičce a že i francouzské prameny jsou poměrně zastaralé a soustředěné jen na tradiční lyonskou tvorbu, diplomová práce Zuzany Lamperové svým důrazem na poetiku současných loutkových scén přináší zcela nový pohled na daný problém.

Ze všech výše uvedených důvodů tedy práci vřele doporučuji k obhajobě.

PhDr. Eva Voldřichová Beránková, Ph.D.